

TEMA ASSISTANS: "VI VILL BARA VARA VILMAS FÖRÄLDRAR"

Om barn och unga i behov av särskilt stöd

NR 4
AUGUSTI
2012

föräldra Kraft

ÅRGÅNG 7

68 kr
INKL MOMS

SÖREN
OLSSON
OM ATT
INTE FÅ
HJÄLP

"DET VAR SÅ JÄVLA ORÄTTVIST"

Livet stötrök för **Yasmin Jungstedt**. Tretton år senare känner hon sig lyckligast i världen.

24 sidor **Tema Hjälpmedel**

- > Sex och funktionsnedsättning
- > Mamman som aldrig ger sig
- > Oskar mår bättre med elektrodräkten

OFFICIELL
MÄSSTIDNING FÖR
FRI 2012

sid 52-55

Lucas fick stort skadestånd | Idrott: Racerunning

Viktigt med FÖREBILDER

Skrivandet blev räddningen för **Yasmin Jungstedt** när livet ställdes på sin spets efter en dykolycka 1999. Med sin nya bok "När livet störtadök" vill hon ge en bild av hur det är att vara kvinna och ryggmärgsskadad.

– Alla som tidigare skrivit om detta har varit högpresterande idrottsmän, jag tyckte det var dags att någon uppmärksammade tjejerna.

På frågan om vem hon är idag, snart 13 år efter olyckan, svarar hon "Jag är Yasmin helt enkelt". Den ödesdigra dagen i Torrevieja i sydöstra Spanien, har hon bearbetat om och om igen. Som en film med scener i slow motion minns hon palmerna, den blå himlen och hettan. Hon är 15 och har just lärt sig att dyka hoppandes, precis som killarna gör. Spänsten har hon gratis från all träning på Balettakademien, hennes "andra hem".

Cementpiren är nybyggd och händelsen med flickan som dagen innan brutit benet på grund av att vattnet inte varit tillräckligt djupt, har inte medfört några varningsskyltar. Den olyckan känner Yasmin Jungstedt och hennes kompis dock inte till. Ett dyk. Hoppande och med precision. Fokus. De räknar till tre, tar sats från stranden och springer. Längtar efter svalka.

Pang!

DÄR PAUSAR LIVET, den inre filmen klipps av och Yasmin Jungstedt beskriver att hon går in i ett mörker

fyllt av sorg, rädsla, ensamhet och självmordstankar. Samtidigt, på nordligare breddgrader, blir lärarna på Balettakademien i Stockholm berörda av hennes glädjefyllda brev som postats några dagar innan. Som i ett helt annat liv. Ord och meningar på ett stycke papper som beskriver lycka. Lycka över att i många år ha fått träna med de bästa och att ha kommit in på dansgymnasiet till hösten. "Jag vill bara tacka och säga hej då".

"DET VAR EN CHOCK ATT VAKNA UPP EFTER OLYCKAN OCH INTE VARA DANS-YASMIN LÄNGRE. PLÖTSLIGT VAR JAG RYGGMÄRGSSKADADE YASMIN I STÄLLET."

Balett lärarinnan kopierar upp brevet för att fler ska få läsa, det är ju så fint formulerat. När de via media nås av beskedet att Yasmin Jungstedt brutit nacken i en dykolycka, kan de inte tro att det är sant.

Den långa vägen tillbaka tar sin början. Yasmin Jungstedt berättar att

hon försökte upprätthålla en käck fasad men att den titt som tätt rämnade.

– Det jobbigaste var att ingen vågade prata med mig om den hopplöshet som jag kände. I Sverige ska man vara så duktig hela tiden och jag kände en stor skam över min sorg och mitt trauma. Jag var så fruktansvärt förbannad över att jag som var ung och mådde bra, skulle drabbas av detta. Det kändes så jävla orättvist. Varför händer det här mig liksom, vad är det för mening med det?

Frågan hänger kvar mellan oss medan vi under tystnad bevittnar hur cafépersonalen raskt plockar undan porslinet från bordet alldeles intill. De existentiella frågorna brottas Yasmin Jungstedt dagligen med, men nu på ett mer konstruktivt sätt. Skrivandet är en ventil för alla tankar. Genom författandet har hon fått utlopp för sorgen och hon känner sig mer hel som människa.

– Idag kan jag helt ärligt säga att jag är den lyckligaste människan på jorden, jag har min sambo, min familj och min hund. Mer behövs inte.

YASMIN JUNGSTEDT HOPPAS att hennes erfarenheter kan vara till hjälp för andra i liknande situationer. Det hon

Foto: Dan Nygren

YASMIN JUNGSTEDT

Ålder: 28 år.

Bor: Järla sjö i Nacka.

Yrke: Webbredaktör, föreläsare, frilansjournalist.

Aktuell: Lansering av bok och som föreläsare.

Senast lästa bok: Änglamakerskan.

Senaste film: The Samaritan.

Fritidsintresse: Skriva, fika, promenader med hunden, film, tatuering, musik/konserter och TV-serier.

Gör helst på sommaren: Läser en bok sittande vid Medelhavet.

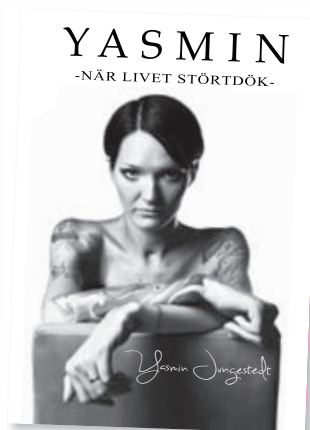

Foto: Dan Nygren

Foto: Dan Mygren

själv har saknat är förebilder som inte är alltför hurtiga och som vågar prata om sorgen. Att det är tillåtet att sörja.

– När jag träffar nyskadade personer idag försöker jag ge en ärlig bild, jag är ändå ett exempel på att det blir bättre.

Till föräldrar och anhöriga vill hon säga att det inte är något konstigt med självmordstankar när man har råkat ut för en ryggmärgsskada.

– Det måste man få prata om. På neurologavdelningen där jag låg blev det värsta uppståndelsen så fort jag var lite ledsen. Då skulle de genast aktivera mig eller få upp mig i den otympliga sjukhusrullstolen, som någon slags undanmanöver för att slippa ta tag i det verkliga problemet. ”Kämpa på” är ett uttryck som jag är allergisk mot.

Sin målmedvetenhet, säger hon, har hon baletten att tacka för. Så länge hon kan minnas har dansen varit hennes största inspiration i livet och som 15-åring var hon en mycket lovande balett-tjej. All den disciplin och det fokus som krävdes då, har kommit att spela en stor roll också för hennes väg tillbaka efter olyckan.

– Hela min identitet låg i dansen. Det var en chock att vakna upp efter olyckan och inte vara dans-Yasmin längre. Plötsligt var jag ryggmärgsskadade Yasmin istället. Nu har jag lärt mig att det räcker att ”bara vara jag”.

Det är något som alla tjejer i tonåren behöver få stöttning i, att man är så mycket mer än det man presterar och att det är ok att bara vara sig själv. Man behöver inte vara bäst på allt.

”JAG VAR SÅ FRUKTANS-VÄRT FÖRBANNAD ÖVER ATT JAG SOM VAR UNG OCH MÅDDE BRA, SKULLE DRABBAS AV DETTA. DET KÄNDES SÅ JÄVLA ORÄTT-VIST. VARFÖR HÄNDER DET HÄR MIG LIKSOM, VAD ÄR DET FÖR MENING MED DET?”

SKRIVANDET GÅR SOM en röd tråd genom Yasmin Jungstedts liv och som av en ödets nyck blev avskedsbrevet till Balettakademien avstampen för en karriär som journalist och författare. Så här i efterhand framkallar avskedsymboliken fortfarande rysningar hos henne.

– Min balettlärlarinna tyckte att brevet var så bra skrivet så hon ordnade så att jag fick börja frilansa för dansstiftningen. Sedan har det rullat på, jag gick först Mediegymnasiet, sedan Poppius

grundutbildning 2004, och 2005 åkte jag till San Diego och pluggade fristående kurser, bland annat spanska, Academic writing och Critical religion.

Året därpå fick hon jobb som webbredaktör på Stiftelsen Spinalis, där hon fortfarande arbetar. När Claes Hultling, VD och grundare av Spinalis, fick höra att hon hade planer på att skriva en bok erbjöd han henne ersättning för ett helt år för att färdigställa den.

– Det betydde jättemycket att någon trodde på min idé. Responsen jag har fått nu, när boken kommit ut, är enbart positiv. Många frågar när uppföljaren kommer men just nu vill jag ha tid att åka runt och föreläsa och delta på bokmässan i Göteborg i september. Det här är en dröm som har gått i uppfyllelse och jag vill bara njuta av det nu.

YASMINS RYGGMÄRGSSKADA gör att hon, förutom att hon är förlamad i benen, även har nedsatt arm- och handfunktion. För att förbättra rörelseförmågan och greppfunktionen har hon därför genomgått flera operationer. Idag kan hon använda en dator och trycker ned tangenterna med en penna som hon håller mellan fingrarna i vardera hand. Bilen är utrustad med specialreglage.

– Att ta körkortet är en av milstolparna i mitt liv, jag fick kämpa i motvind hela tiden, först fick jag inte något bilstöd beviljat eftersom jag just då varken studerade eller jobbade och sedan fick jag inte anpassa bilen innan jag hade körkortet i handen. Ett moment 22. Till slut löste det ändå sig och när jag väl hade klarat teoriprovet och uppkörningen grät alla av glädje. Jag grät, assistenten grät, Hedemora Anpassning AB grät, ja det var ett stort ögonblick.

För närvarande turnerar Yasmin Jungstedt med sin nya bok, hon är en frekvent gäst i TV-soffor och radiosändningar, hennes liv har återigen tagit en helt ny vändning och fler projekt är på gång. Någon kanske undrar vad det innebär? Att hon är Yasmin helt enkelt. +

Text: Stina Johansson
stina.johansson@faktapress.se